

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Tertium

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Capvt I. Ex Concilio apud (a) Silvan.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74526](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74526)

pauper, quæst. 33. per tot. Bronchorst. dict. assert. 80. cum sequent.

Nec obstat prior dubitandi ratio supra expen-
ditur la; nam verum est, tam in emphyteusi privata,
quàm à fisco accepta, emphyteuticarium posse
jus ipsum, & melioramenta invito domino do-
nare; non verò vendere. Ratio differentie ex
eo provenit, quia dominus ideo admonetur,
ut (suprà dixi, ad hoc, ut si velit idem pretium
effete, præferatur; in casu autem donationis, si
necessariò admonendus esset, semper vellet ut
sibi donaretur; nec facile pertimescenda est ea
injuria à colono, cum non tam facile quisquam
donet, quàm vendat: in hoc rei pretium captatur,
in illo res perditur, l. 7. ff. de donat. Sic mulier non
prohibetur donare, sed fidejuberè prohibetur, l.
4. in fine, ff. ad Vellejan. Decuriones nihil veter
prædia donare; vendere; sperato scilicet pretio,
es non licet, l. 1. l. ultima, C. de prædijs Decur.
dacionem Corrafius in d. l. 2. n. 9. Fornerius lib. 2.
sect. cap. 30. & ita hoc casu locum non habet
regula legis cuius in 163. ff. de reg. jur. Nec obstat
textus in l. universas, C. nec rei domin. vel temporal.
ubi statuitur, quod Ecclesiæ, vel Reipublicæ
bona emphyteutica nullo titulo oneroso, vel
lucrativo alienari possint. Nam respondetur,

quod emphyteuta post jus suum donare, modò
citra fraudem, & cum hac protestatione donet,
quod velit jus Reipublicæ, atque Ecclesiæ per
hoc saluum atque incolume manere: docuerunt
Bronchorst. dict. assert. 80. Ofvaldus lib. 3. Donel.
cap. 15. littera I. & H. Nec obstat etiam alia dif-
ficultas, nam pro ejus solutione discrimen est
constituendum inter emphyteusim Ecclesiæ, &
à privato concessam; nam in emphyteusi Eccle-
siæ sufficit cessare in solutione per biennium; in
emphyteusi verò privata desideratur cessatio solu-
tionis per triennium.

Suprà traditis obstat textus in capite 3. de di-
lat. in illis verbis: *Quod pensio de possessionibus*
soluta non fuerit ipsi Ecclesie, elapsis jam tribus
annis. In quibus supponitur, adhuc per cessatio-
nem solutionis per triennium non amitti em-
phyteusim. Igitur non rectè in præsentii asseritur,
cessantem à solutione canonis per biennium
amittere emphyteusim. Pro cujus difficultatis
solutione dicendum est, in eo textu non agi de
pensione ex causa emphyteusis debita, sed ex
alia causa locationis. Ponamus quod Ecclesiæ sit
perfolvenda, in ea ob cessationem in ejus solutio-
ne res non cadit in commissum, nec qui cessavit in
solutione, amittit.

10.
Exponitur
cap. 3. de di-
lationibus

TITVLVS XIX.

De rerum permutatione.

CAPVT I.

Ex Concilio apud (a) Silvan.

SI Princeps voluerit rem mobilem sanctis locis præstare, & accipere ab eis aliam
immobilem, eoque modo de communi voluntate permutationem contrahere;
liceat ei hoc facere, si causa rationabilis id exposcat, & res quam præstiterit, (b) ma-
jor fuerit, vel æqualis, pragmaticâ sanctione super hoc promulgatâ.

NOTÆ.

(a) *Silvan.* Ita etiam legitur in prima collectio-
ne, sub hoc tit. cap. 1. apud Burchardum verò
lib. 3. Decreti, capite 164. citatur textus hic ex
novella 7. cap. 2. & rectè, cum verba hujus tex-
tus reperiantur in novella 7. Juliani antecessoris,
de rebus Ecclesiæ, cap. 2. ex qua transcripsit Irne-
rius authenticam sed *permutare, C. de sacros.
Eclesi.* quæ extat apud Gratianum in cap. 3. 10.
quæst. 2. ex quibus locis in aliqua Synodo apud
Silvanectum celebrata transcripta fuerunt hæc
verba, ut jam notavi in cap. 1. de rebus Ecclesiæ &
etiam leguntur inter Capitularia Caroli, & Ludovici
lib. 2. Capituli. cap. 130. Quare si originem hu-
jus sanctionis queramus, à dicta novella 7. eam
reperere debemus; si autem ipsam sanctionem fir-
matam, & transcriptam desideramus, eam inve-
niemus in d. lib. 2. Capit. cap. 30.

(b) *Major fuerit, vel æqualis.* Hæc verba non
D, D. Gonzal. in Decretal. Tom. III. Pars I.

extant in dicta novella 7. nec in dicto Capitulari;
reperiuntur tamen in dicta authentica.

COMMENTARIUM.

PERMUTATIONES rerum Ecclesiarum PP. Eccle-
siæ semper improbarunt, & abhorrerunt, &
maximè Prælati Ecclesiæ Gallicanæ exoræ visæ
fuerunt, ut ex Concilio Parisiensi, Valentino,
& Meldensi probat Antonius Augustinus lib. 15.
epitom. tit. 43. justa tamen causâ suggerente eas
permiserunt, undè extat in Decreto Burchar-
di sequens rubrica: *Ut non liceat alicui unius
Ecclesia terram, nisi cambiaverit, vertere ad
altiam.* Cambiare enim est permutare, ut in
lege Salica, titul. 39. §. 1. ibi: *Si comparere;
aut cambiare dixerit.* Nec similes permutatio-
nes etiam ex justa causâ celebrare licebat in
Gallia, nisi de licentia Principis, Concil. Ma-
tisc. can. 4. ibi: *A sancta Synodo decretum est, &
Imperiali*

ff

Imperialis auctoritas denuntiat, ne commutationes rerum, vel mancipiorum ecclesiasticorum quilibet persona sine licentia & consensu regia presumat facere. Refert Burchardus libro 3. Decreti, capite 173. ideoque Flodoardus histor. Rhemenf. libro 2. capite 19. Ebonem Antiflitem Imperialia super eisdem commutationibus præcepta obtinuisse refert, & in traditionibus Fuldenf. libro II. legitur, Conventione inter se de concambio factâ, rogatus antedicti Comitis, cum scientia, & licentia gloriosi Francorum Regis Ludovici. Qui consensus vocabatur præceptum concambii apud Marculfum libro 1. formul. capite 31. cuius moris ratio erat, quod cum Reges sint patroni, & largitores bonorum Ecclesiæ, eorum interest dotes Ecclesiarum salvas manere. Specialiter autem in Synodo Silvanænsi Principi concessum fuit, ut commutationes cum rebus Ecclesiæ facere possit, ut refertur Bignonius ad Marculfum libro 1. capite 31. Bosquet. ad Innocentium III. libro 1. epist. 37. aliâ re ab eo assignatâ ejusdem valoris, & bonitatis; quo modo accipiendus est Innocen-

tius III. libro 1. regestr. 13. epist. 38. ibi: Cum, sicut charissima in Christo filia M. quondam Constantinopolitana Imperatrix Illustris, nostris fecit auribus intimari, per casale Agetriada, quod ad Thesalonicensem spectat Ecclesiam, terra ipsius gravem sustineat læsionem: Fraternali vestra per Apostolica scripta mandamus, quatenus cum præfata Ecclesia provisum fuerit in Pastore, ipsum moneatis prudenter, & efficaciter inducatis, ut illud cum ea sine dispendio iuris sui satagat permutare. Non tamen in dicta Synodo Silvanænsi omnis permutatio absolute permittitur, sed quæ fit cum communi contentu Ecclesiæ; tantum enim Patres pro causa legitima alienationis habuerunt voluntatem Principis, aliâs enim res Ecclesiæ in Principem sæcularem alienare prohibitum est. Synodus 7. Constantinopolitana can. 12. ibi: Si quis Episcopus, vel monasterii Præfectus inventus fuerit ex Episcopatus, vel monasterii agris in Principi alienatus, aut Magistratus manus alienare, vel alteri persona tradere, nullius sui momenti traditio.

CAPVT II.

Ex Concilio (a) Belvacensî.

VT commutationes rerum ecclesiasticarum, quæ ab antecessore inconsulte factæ sunt, ab eo, qui successor est, emendentur.

NOTÆ.

1. (a) **B**elvacensî. Ita etiam habetur in prima collectione, sub hoc titul. capite 2. & apud Ivo-nem libro 7. Decreti, capite 3. Burchardum lib. 3. Decret. capite 171. Et licet ipsa Synodus non repetatur, tamen verba hujus textus extant in Concilio Meldensî, can. 23. ibi: Ut commutationes rerum ecclesiasticarum valde caveantur, & subtilissime, si aliquo modo fieri debent, inspiciantur: quæ autem inconsulte sunt factæ, juxta decretum canonicum Pape Hilarii, quæ illicitè decessor Episcopus admisit, vel ab aliis illicitè commissæ sunt, ab eo, qui successor est, emendentur. Et quia canones Concilii Belvacensî transcripti fuerunt in Concilio Meldensî, ut notavit Simonius in notis ad Concil. Meldensè, ideo præfatus textus citatur ex Concilio Belvacensî. Concilium Belvacense celebratum fuit in Gallia anno 845. mensè Aprilis; locum & res in eo gestas

narrat Flodoardus in vita Hincmari libro 3. capite 1. quem transcripsit Binius in notis ad ipsum Concilium.

COMMENTARIUM.

2. **I**nter alienationis species circa res Ecclesiæ prohibitas, permutatio reperitur, capite 1. de his que sunt à Prælat. capite sine exceptione 12. quæstion. 2. capite 7. capite una 8. de his, quæ sunt à Prælat. capite nulli, de rebus Ecclesiæ. authentica de rebus Ecclesiæ. §. nos igitur; & rectè: nam cum ex permutazione dominium transteratur, si penes permutantes erat, l. 1. §. Pedius, ff. de rerum permut. illustrat Merillus libro 1. var. ex Cajacio capite 28. rectè ut alienationis species permutatio circa res Ecclesiæ, sine causa, & debita solemnitate prohibita est, ut jam probavi in capite 1. de rebus Ecclesiæ.

CAPVT III.

Ex Concilio apud (a) Silvan.

Mancipia Ecclesiastica commutari nisi ad libertatem non possunt, videlicet, ut mancipia, quæ pro ecclesiastico homine dabuntur, in Ecclesiæ servitute permaneant, & ecclesiasticus homo, qui commutatur, perpetua libertate fruatur: quod enim semel Domino consecratum est, ad humanos usus jam transferri non potest.

NOTÆ